Cîte centre de copii și juniori, tot atîtea criterii de selecție și modalități metodice

(Urmare din pag. 1)

11—14 ani instruirea trebuie să se facă în școli și nu în centre. În ultima verigă, selecția și debutul instruirii pentru performanță să înceapă după pubertate, cînd exprimarea și evaluarea calităților copilului se realizează cu mai multă precizie, evitîndu-se irosirea timpului și atîtor mijloace. Școlile sportive au din acest punct de vedere mari avantaje față de noi. Toată masa elevilor nu poate fi supusă selecției sportive decît în contextul școlii. În secundar, „cartierul" rămîne o unitate viabilă, justificată de numeroase experiențe excelente, înregistrate în trecut și la noi. În multe țări, desfășurarea, pe cartiere, a primei etape de inițiere a copiilor (de la 11—13 ani) — amestec de joacă și început de organizare — este stabilită și rodește.

— S-a afirmat mereu necesitatea creării unei școli românești de fotbal, cu toate implicațiile acestei noțiuni. S-a rămas la stadiul enunțiativ, sau ați încercat să aruncați o punte peste prăpastia dintre proiect și faptă ?

— Da ! Colectivul nostru, de nouă antrenori și un medic, nutrește cu modestie speranța că munca, experiența și rezultatele sale practice, distilate în cîteva principii susținute solid și multilateral, se vor înscrie printre contribuțiile menite să depășească etapa deziderațului. Am început cu analiza fondului de calități native, specifice poporului nostru, interpretate prin specificul acestui joc sportiv. Există un mănunchi de calități, excelente pentru fotbal : îndemînare, fantezie, spontaneitate, procese volitive bine conturate, combativitate pronunțată, loialitate.

— V-ați ghidat după aceste trăsături în procesul de selecție ?

— Cîteva au devenit criterii : spontaneitatea rațională (expresie a mobilității proceselor nervoase), îndemînarea, dîrzenia etc. Un copil cu îndemînare exprimată în forme generale, lipsit de posibilitatea de a juca fotbal acasă, înzestrat deci cu abilitate înnăscută dar necultivată nu trebuie respins. În schimb, trebuie să rămînem lucizi în fața copiilor veniți la selecție după o joacă de cîțiva ani, cu îndemînarea specifică evident modelată, adică să-i apreciem ca atare, să nu facem abstracție de aceste antecedente, să nu decretăm că sînt mai talentați decît cei din prima categorie, sau că acesta ar fi fondul lor de coordonare neuromotorie naturală. Din grupul vizat unii pot avea o coordonare specifică înșelătoare, la un moment dat, fără substrat evolutiv, deoarece nu e grefată pe o coordonare generală de calitate. Există și trebuie să depistăm, cu ocazia selecției, o predispoziție, premise pentru dezvoltarea unei ample capacități de efort : un torace mai dezvoltat, elasticitate toracică mai mare, vioiciune temperamentală.

— Selecția v-a prilejuit și unele notații negative ?

— Vin copii lipsiți de cele mai elementare deprinderi motrice. Nu știu să calce, să meargă, nu pot executa o singură tracțiune sau flotare. În școli se menține o repartiție discriminatorie. Exemplu : cei cu viteză — atletism, cei înalți — handbal, volei, baschet (majoritatea profesorilor de educație fizică au aceste specializări), iar ce mai rămîne — fotbal. Această ciudată conduită nu e nicidecum întîmplătoare, nescrisă. Constituie o indicație metodică elaborată de cercurile pedagogice raionale. Formalismul și puținătatea orelor de educație fizică determină carențele citate. CÎT TIMP ȘCOALA NU VA DEVENI VERIGA DE BAZĂ ÎN PREGĂTIREA MICUȚILOR FOTBALIȘTI, PRETENȚIA DE PROCES DE ANTRENAMENT ȘTIINȚIFIC VA RĂMÎNE O GRATUITATE.

— Pe scurt, despre desfășurarea selecției...

— Proces permanent. Candidatul este chemat de 3—4 ori. Supus unui complex de mijloace : joc pe teren redus, liber, fără indicații ; probă de viteză pe 30 de metri ; dribling de baschet, rostogoliri, alte probe de îndemînare și coordonare generală.

— Trecînd la instruire, cum interpretați pregătirea tehnică a copiilor și juniorilor, cu gîndul la fotbalul modern ?

— La toate grupele de vîrstă ne străduim ca tehnica să fie predată și asimilată rațional. De la început tînărul fotbalist trebuie să aprecieze tehnica ca pe ceva utilitar, ca pe întîiul mijloc de impunere a superiorității în fotbal. Unii copii dovedesc precocitate în materie de tehnică. Sînt capabili de artificii, de jonglerii, se îndrăgostesc de o execuție frumoasă, ignorînd utilitatea ei. Apare tendința de a juca abstract, steril, apare abuzul de floricele, în dauna simplității, se minimalizează reușitele tactice. Prin repetare, tendința devine stereotip. Lipsiți de îndemînare, copiii cu reușite în materie de tehnică încep să alerge mai puțin, devin comozi, cu timpul se plafonează din punct de vedere fizic și tactic, ironizînd pe cei ce muncesc în teren și mulțumindu-se să efectueze niște numere personale, „cîrlige" cu efect exterior, fără legătură cu randamentul echipei. Cazul Dobrin mă scutește de alte comentarii. Antrenorul trebuie să reteze din rădăcini, chiar de la început, aceste tendințe. Dacă se întîrzie, corectarea devine mai dificilă, sau rămîne parțială, circumstanță în care includem pe atît de mult discutații Dumitriu și Ionescu. Antrenorii din centrul nostru sînt atenți și severi cu cei subjugați fetișului tehnicii. Sînt sancționați cu suspendare pe termene variabile de la antrenament. Le predăm tot arsenalul tehnicii, învățîndu-i de mici că îndemînarea de a manevra balonul trebuie cheltuită în acțiuni tactice. Grupa lui Tătaru mi se pare cea mai apropiată de acest imperativ.

— În ce regim de efort opinați să se antreneze copiii ?

— Contrar altor tehnicieni de la noi, apreciez și intensitatea efortului. Unii generalizează spunînd : „antrenamentul copiilor să dureze mult (și $2^{1}/_{2}$ ore), caracterul de învățare justificînd aceasta". Punct de vedere unilateral extremist, corelat doar cu necesități pedagogice. Într-un ciclu săptămînal, o lecție trebuie afectată învățării. I-am zice „antrenament de caligrafie fotbalistică". Supraveghere, corectări, retușuri. Ar fi însă o greșeală să modelăm toate antrenamentele pe volum, sacrificînd mereu intensitatea efortului. Am toci expansivitatea, manifestările explozive firești copiilor. Apoi, fotbalul modern are trăsături atletice din ce în ce mai accentuate. Dacă nu vom lucra de la 12—13 ani pentru dezvoltarea calităților fizice, mai tîrziu intervențiile vor avea un efect minor. Am avut destui jucători cu tehnică acceptabilă, dar cu o capacitate de efort mediocră. De aceea sînt necesare și antrenamente intense, noțiune adaptată și individualizată la fiecare grupă de vîrstă, prin conlucrarea antrenor — medic.

— Ce optică aveți asupra succesiunii predării elementelor de tactică ?

— În general, nu-i învățăm sisteme de joc sau variante tactice. Le predăm principiile generale ale jocului, încercăm să-l pregătim pe fiecare complet și multilateral. Marcaj și demarcaj, ajutor reciproc, schimbarea direcției jocului, iată cîteva adevăruri elementare predate din vreme viitorilor fotbaliști. Totuși, îi așezăm pe teren și îi învățăm să se deplaseze după principiile (interpretate larg) sistemului cu patru fundași. Nu-i obișnuim să rezolve fazele de apărare prin procedee cantitative (aglomerare). Dacă forța de atac a crescut mai ales pe seama măiestriei individuale a jucătorilor, încercăm de la cea mai fragedă vîrstă să obținem progres în apărarea prin perfecționarea tehnică și fizică a fotbaliștilor din acest compartiment. La început nu diferențiem copiii în apărători și înaintași. Fiecare va juca succesiv în toate posturile. Vom vedea în care se manifestă mai complet. Abia după 16 ani e oportună încercarea specializării. Dar și acum vor fi dirijați din cînd în cînd pe posturi apropiate celui socotit de bază. Criza de extreme și vîrfuri de atac, acută în fotbalul nostru, este consecința unei erori în instruirea copiilor. S-a ignorat faptul că e mai ușor să joci în liniile dinapoi ale echipei (apărarea cu accent pe rezolvări cantitative și forță), și mult mai dificil în atac (rezolvări calitative, îndemînare îngreuiată de criza de timp și de spațiu). Tinerii au optat deliberat pentru posturi de apărători, iar instruirea înaintașilor nu s-a modelat după rigorile fotbalului modern în careul advers.

— S-a vorbit adesea despre carențele educative ale unora dintre fotbaliștii noștri. În această direcție ați încercat să ridicați un zid despărțitor între mentalitatea lor reprobabilă și fondul educativ asimilat treptat al fotbaliștilor de mîine ?

— Ne străduim prin toate elementele ce compun atmosfera centrului nostru să transmitem tinerilor fotbaliști sentimentul că în viața lor de sportivi a intervenit o schimbare majoră, definitivă... După legitimare, indiferent de vîrstă, devin fotbaliști adevărați, avînd de respectat disciplina stabilită, regulile jocului, adversarul, sinceritatea și loialitatea, proprii disputelor sportive. A încrusta definitiv în conștiințele copiilor această textură morală ni se pare mai important și mai greu decît predarea și însușirea tehnicii. Fiind un joc de echipă, responsabilitatea fotbaliștilor se tocește de obicei, se atrofiază, deoarece slăbiciunile individuale se topesc, se ascund în dosul unui numitor comun : echipa... Trebuie evitat pericolul depersonalizării, investindu-i pe micuții jucători, prin mijloace educative, cu responsabilitatea proprie celor ce practică sporturi individuale cu sobrietatea și conduita fotbaliștilor profesioniști, bineînțeles, pe alte coordonate. Antrenamentul copiilor să fie o joacă continuă, precum susțin unii ? Nu cred. În procesul de învățare, indiferent de vîrsta elevilor, sînt necesare momente de încordare, de concentrare a tuturor resurselor, de seriozitate, urmărite sever și sancționate dacă apar superficialitatea, sustragerea de la datorie, devieri de la etica sportivă. Oricîte eforturi și investiții vom face, dacă nu vom asana în totalitate și definitiv toate aspectele activității fotbalistice de morbul unor mentalități nu vom ieși la liman. Observ fapte dezgustătoare. Juniori care fumează și înjură în fața unor antrenori indiferenți, fără autoritate. Voi evita nume, dar am văzut antrenori, pînă mai ieri jucători internaționali, stimați de public, astăzi ocupîndu-se de copii și juniori, utilizînd în fața lor un limbaj hidos ce mutilează sufletele copiilor. Astfel, oameni cu pretenții la considerație, infestează noile generații de fotbaliști, aducînd insidios prejudicii incalculabile. Uneori avem senzația că strădania noastră este sortită zădărniciei. Dacă și rezultatele meciurilor dintre echipe de copii-juniori sînt viciate de arbitraje necinstite. Jucăm uneori, cu echipele unor cluburi. Cînd, la sfîrșit, uluiți de nedreptatea unor decizii, întrebăm pe arbitri, aceștia ne răspund : „Sînteți «centru», nu vă pasă ; ăstora de la club, li se cer rezultate". Ce poate fi mai nefast ?!

— Lecțiile de antrenament trebuie învăluite într-o atmosferă de emoționalitate. Ați reușit ceva pe această temă ?

— Cred că da. Mai întîi, stimulînd ambiția, dînd multor exerciții caracter competitiv, cultivînd puterea de a nu se lăsa înfrînți. Potențialul volitiv îl mai întregim cerîndu-le să suporte „bărbătește" traumatismele inevitabile, să fie răbdători, indiferent de circumstanță. Pentru a evita participarea exterioară, formală, la antrenamente se aleg mijloace care apelează la gîndire, la spontaneitate, la atenție, execuția tehnică fiind determinată de resorturile citate.

— Vă rog să ne schițați un ciclu săptămînal.

— Este compus din două antrenamente controlate și dirijate, plus un antrenament de „caligrafie" fotbalistică. Experimentăm la două grupe (una de 15 alta de 17 ani), marcate de o precară dezvoltare fizică generală, un antrenament din cele trei, în conținutul căruia intră sporturi complimentare (handbal, baschet, huștiuliuc).

— Socotiți că sistemul competițional actual constituie un cadru adecvat pentru desăvîrșirea pregătirii juniorilor ?

— Dimpotrivă, ni se pare un element de deformare. Mai întîi, cei mai dotați dintre tineri, apți să joace în categoria A, ajung în pragul consacrării numai după 45—50 de jocuri oficiale. Atît de puțină experiență asigură o competiție organizată pe obținerea de puncte. Alt neajuns : începe să se contureze un stereotip dăunător. Cîștigăm acasă, „ciupim" un punct sau pierdem în deplasare. Ambele dezavantaje le-ar neutraliza organizarea unui șir neîntrerupt de competiții eliminatorii. Mult mai instructive pentru copii și juniori, fiindcă te obișnuiesc să joci deschis, ofensiv, reduc totul la alternativa învingător-învins, iar peste una-două săptămîni permite un nou asalt.

— Apreciați că periodizarea pregătirii echipelor de copii și juniori trebuie să asculte de criteriile utilizate la echipele de seniori ?

— Trebuie să aibă altă subordonare. În cazul nostru nu necesitățile competiționale să fie socotite determinante. Respectarea principiilor fiziologice, psihologice și pedagogice dau un randament mult mai mare. Noi am introdus, cu bune rezultate, programul anual de pregătire, formula cea mai adecuată pentru acumulările continui. În conformitate cu periodizarea oficială, după terminarea campionatului se pierde vremea, diluînd sau suprimînd antrenamentele. Faptul nu are vreo rațiune de ordin fiziologic, e dogmatic. Dacă micuțul fotbalist e obosit (stare consemnată medical) să i se acorde vacanță. Ceilalți să continue pregătirea la modul cel mai serios. Juniorii noștri sînt supuși unei pregătiri mai intense decît rezervele de la echipele de categoria A sau B care — în treacăt fie spus — nu participă la competiții, degradîndu-și valoarea printr-o pregătire mediocră. Dacă fotbalistul nu e supus din trei în trei zile unor eforturi maxime, nu mai acumulează, se plafonează. De fapt, multe țări cu fotbal reputat au abandonat vechea periodizare în pregătirea copiilor și juniorilor.

— Între cele 12 unități pentru pregătirea copiilor și juniorilor, existente în țară, s-a realizat schimb de informații și unitate de vederi metodice ?

— Fiecare are criterii de selecție și modalități de pregătire „proprii". Lipsește o concepție unitară, trecută prin filtrul unor experiențe convergente. Cîte centre de copii și juniori, tot atîtea criterii de selecție și modalități metodice ! Se resimte acut nevoia unui ax organizatoric științific și metodic, comun tuturor centrelor, în jurul căruia să graviteze numeroase preocupări creatoare.

Moment din școala fotbalului... În locul tablei negre — gazonul, în locul cretei — mingea. „Alfabetul" jocului cu balonul rotund trebuie învățat temeinic sub îndrumarea profesorului. „Clasa" e numai ochi și urechi...
Foto : V. Bageac

FOTBAL

ȘTIRI, ȘTIRI

C.F.R. PAȘCANI EVOLUEAZĂ ÎN R.S.S. MOLDOVENEASCĂ

Echipa C.F.R. Pașcani, care activează în categoria B, va susține un turneu de trei meciuri în R.S.S. Moldovenească. Fotbaliștii din Pașcani vor evolua la Tiraspol, Bălți și Chișinău în compania unor formații locale. (C. Enea — coresp.)

MECI DE BARAJ PENTRU PROMOVAREA ÎN CATEGORIA C

Duminică, pe terenul Constructorul, se dispută meciul de baraj pentru categoria C dintre echipele T.U.G. (campioana orașului București) și Cimentul Medgidia (campioana regiunii Dobrogea). Meciul retur se dispută la Medgidia în ziua de 16 iulie

În deschidere, de la ora 7,45, este programată finala campionatului de copii inter-străzi (cartierul Belu) care va opune fomațiile străzilor Stoian Militaru și Sergent Nițu Vasile.

Meci preliminar de baraj pentru cat. C

Minerul Motru — Politehnica Brașov 1-1 (0-0, 1-1)

Miercuri, la Rm. Vîlcea, pe teren neutru, s-a jucat cea de a treia partidă din meciul preliminar de baraj pentru categoria C între campioanele regiunilor Oltenia și Brașov. Ca și în primele două întîlniri partida s-a încheiat la egalitate (și după prelungiri). Scor final : 1—1 (0—0, 1—1).

Conform regulamentului, dacă și cel de-al treilea meci se încheie — după prelungiri — la egalitate, pentru barajul propriu-zis de promovare în categoria C se califică echipa cea mai tînără. În cazul de față — Minerul Motru. Politehnica Brașov a făcut însă o contestație astfel că se așteaptă hotărîrea comisiei de competiții din F.R.F.

PAVEL GIORNOIU
corespondent

PRONOSPORT

Cîștigătorii excursiilor în U.R.S.S. oferite la concursul excepțional Pronoexpres din 25 iunie 1967

1. Pista Iosef din Hațeg. 2. Vintilă Bîrzan din București 3. Petrache Nicolae din București 4. Dincă Ștefan din Buzău. 5. Nicolae P. Petrea din comuna Dolhăuți, regiunea Galați. 6. Martin Kraus din comuna Jidveni, raionul Tîrnăveni, regiunea Mureș A. M., 7. Gheorghe Tintilă din comuna Sîntana, regiunea Crișana, 8. Ștefan Tache din Cîmpina, 9. Nicolae Constantin din București, 10. Constantin Marica din Turnu Severin, 11. Vasile Balta din Arad, 12. Gheorghe Stănescu din Alba Iulia, 13. Ioan Beu din Sibiu, 14. Irina Neag din Cluj, 15. Ene Petrea din comuna Poiana Stampei, regiunea Suceava, 16. Ion Costea din București, 17. Gheorghe Stoica din Arad, 18. Liliana Ghinea din comuna Hetiur, regiunea Brașov, 19. Nicolae Stanciu din comuna Izvorul de Sus, regiunea Argeș, 20. Petre Nuță din Caracal, 21. Stancu Preda din Roman, 22. Niculin Scarlat din Cîmpulung Muscel, 23. Dumitru Rugan din Satu Mare, 24. Zoltan Papp din Satu Mare, 25. Ion Ohaci din București, 26. Mihai Vasilescu din București, 27. Mihai Zink din București, 28. Nicolae Cornea din București, 29. Emanoil Marcoci din București, 30. Ion Bucur din Valea Seacă, regiunea Dobrogea, 31. Ioan Toπan din comuna Jilău, regiunea Cluj, 32. Gheorghe Moldovan din Tîrnăveni, 33. Petru Achim din București, 34. Nicolae Dumbrăvescu din București, 35. Nicolae Suțu din București.

● Tragerea Loto de astăzi va avea loc la București în sala Clubului Finanțe Bănci din str. Doamnei nr. 2.

Rubrică redactată de Administrația de stat Loto-Pronosport.